

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W GRZYWNIE
2023/2024**

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.:Dz. U. Z 2023 r. poz. 984)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2230),
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania i kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
13. Statut szkoły.
14. Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich dnia 9 czerwca 2022 r. 1 Poz. 170017.Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 1116)
15. 18.Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. Poz. 1594).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania

pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. Poz. 1593).

17. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy–Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 1730) .
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. Poz. 1711)
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. Poz. 1610).
20. Narodowy Program Zdrowia (NPZ) na lata 2021–2025Dz.U.2021.642 w zakresie celu operacyjnego:nr 2i 32.Profilaktyka uzależnień. Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: oświaty i wychowania, (...)3.Promocja zdrowia psychicznego. Podmiot odpowiedzialny:minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: oświaty i wychowania.

Wprowadzenie

Nadrzędnym celem kształcenia i wychowania jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, uwzględniające jego potrzeby psychiczne, emocjonalne, edukacyjne i zdrowotne. Dokonuje się ono poprzez wyposażenie i kształtowanie u uczniów różnych umiejętności, sprawności, postaw i nawyków. Okres szkolny to czas, w którym należy przygotować dziecko do roli ucznia, do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie, do podejmowania zadań z różnych obszarów działalności człowieka, a także do uczenia się na wyższych etapach kształcenia.

1. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły wobec uczniów na wszystkich poziomach kształcenia. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej skierowane do dyrekcji szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, wychowawców świetlicy, pracowników administracyjnych szkoły, z uwzględnieniem oczekiwań dydaktyczno-wychowawczych rodziców. Realizacja zadań programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły jest punktem

wyjścia do tworzenia planów pracy poszczególnych klas na wszystkich etapach edukacyjnych. Program jest spójny z Koncepcją pracy i rozwoju Szkoły Podstawowej w Grzywnie, Grzywna 110 A na rok 2022/23 oraz Kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych.

2. Podstawę działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły stanowią uniwersalne zasady etyki i troska o godność osoby ludzkiej.
3. Działania wychowawcze powinny mieć pierwszeństwo przed restrykcjami, co nie oznacza rezygnacji z mądrych oddziaływań prewencyjnych i korygujących – polegających na stawianiu granic, ustanawianiu zasad, norm i reguł współżycia społecznego w szkole i konsekwentnego ich przestrzegania/egzekwowania.
4. Program Wychowawczo - Profilaktyczny powinien być współtworzony przez wszystkie podmioty zaangażowane w życie szkoły. Do jego właściwej realizacji będą włączeni w miarę możliwości rodzice.
5. Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły powinien uwzględniać aktualny stan wiedzy, diagnozę potrzeb, problemów i trudności występujących w środowisku szkolnym.
6. Program Wychowawczo - Profilaktyczny ma dostarczać wiedzy, wpływać na zachowania i postawy, pomagać w nabywaniu niezbędnych umiejętności społecznych, wskazywać pozytywne formy rozwoju osobowości ucznia, pozytywne formy spędzania czasu wolnego oraz miejsca i sposoby uzyskania pomocy.
7. Tworzenie Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zostało poprzedzone diagnozą potrzeb i problemów z obszaru wychowania i profilaktyki występujących w społeczności szkolnej na podstawie:
  - analizy stanu wychowania w szkole:
    - obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły i poza nią w trakcie wycieczek szkolnych, dowozów i odwozów – zachowania w autobusie,
    - analiza wpisów do dziennika elektronicznego,
    - sprawozdań półrocznych przedstawianych przez wychowawców podczas Rady Pedagogicznej.
  - ewaluacji wewnętrznej
  - protokołów z zebrań Rady Pedagogicznej,
  - rozmów z rodzicami na temat ich oczekiwań w realizacji treści wychowawczych i profilaktycznych oraz problemów i zagrożeń dostrzeganych w środowisku szkolnym (kl.0 - VIII),

- wyników prac zespołów ewaluacyjnych z poprzednich lat,
- rozmów z uczniami na temat ich potrzeb i problemów,
- ankiet skierowanych do uczniów,

1. Identyfikacja problemów wychowawczych występujących w szkole na podstawie :

- ewaluacji Programu Wychowawczo -Profilaktycznego,
- badań diagnostycznych realizowanych 2022/2023.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Z analizy diagnoz wychowawczych w zakresie czynników chroniących skierowanych do wychowawców oraz ich dokumentacji wynika, że w naszej szkole do powszechnie występujących czynników chroniących należy zaliczyć:

- 1) utrzymujące się zaangażowanie w akcje pomocy dla dzieci z Ukrainy, i w inne akcje wolontariackie,
- 2) brak anonimowości w szkole,
- 3) ciągle wzmacnianie procedur bezpieczeństwa,
- 4) miła atmosfera wzajemnej pomocy i tolerancji wśród dużej grupy uczniów;
- 5) zaangażowanie rodziców w sprawy dzieci dużej grupy rodziców;
- 6) zaangażowanie grupy uczniów w dodatkowe projekty pozalekcyjne i zajęcia dodatkowe;
- 7) wysoka frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych;
- 8) duża grupa uczniów posiada dodatkowe zainteresowania i hobby, co sprzyja konstruktywnej organizacji czasu wolnego (zajęcia taneczne, szkoła muzyczna, jazda konna i in.).
- 9) bogata oferta imprez i zajęć pozaszkolnych,
- 10) wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych w klasie ósmej

- 11) ciągły wzrost oferty zajęć w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- 12) bardzo niski poziom zachowań ryzykownych w zakresie kontaktu z narkotykami.

CZYNNIKI RYZYKA

Z analizy diagnoz wychowawczych w zakresie czynników ryzyka skierowanych do wychowawców oraz dokumentacji wynika, że do najważniejszych czynników ryzyka w środowisku uczniów naszej szkoły w opinii należą:

- 1) trudne sytuacje rodzinne, wypadki stosowania przemocy przez rodziców wobec dzieci,
- 2) niski poziom kontroli nad własnymi emocjami, trudności z samokontrolą, w szczególności problemy z wyrażaniem złości w sposób społecznie akceptowany,
- 3) nadmierna nieśmiałość i wrażliwość części uczniów,
- 4) ciągły niepokój idący w parze z niską samooceną;
- 5) brak odporności na stres i problemy;
- 6) brak systematyczności w nauce;
- 7) niestosowanie netykiety na czatach i w mediach społecznościowych;
- 8) nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych, mediów społecznościowych;
- 9) wysoki poziom spożywania napojów energetyzujących,
- 10) brak tolerancji w środowisku rówieśniczym,
- 11) trudności w przyznaniu się do winy, niechęć wobec ujawniania prawdy;
- 12) wypadki depresji i zaburzeń psychiatrycznych wśród dzieci i młodzieży;
- 13) wzrost liczby uczniów przyznających się do zachowań ryzykownych z kręgu spożywania alkoholu i palenia papierosów;
- 14) wypadki samookaleczeń.

WYKAZ BADAŃ DIAGNOZUJĄCYCH

- I. Profilaktyka w szkole- używki – wrzesień 2023
- II. Bezpieczeństwo w szkole – marzec 2023, wrzesień 2023
- III. Moja klasa – maj 2023
- IV. Moje samopoczucie – wrzesień 2023

WYNIKI SZCZEGÓŁOWE DIAGNOZ

1.

Na podstawie ankiety można ustalić, iż problem narkotyków nie występuje wśród uczniów szkoły. 100% respondentów deklaruje, że nigdy nie zażywało narkotyków. W porównaniu z ubiegłym rokiem spadła liczba osób uważających, że narkotyki mogą stać się towarem atrakcyjnym (z 16% do 12 % ankietowanych). Wzrasta natomiast liczba uczniów, którzy spożywają energetyki. W roku szkolnym 2022/2023 energetyki spożywała 1/3 uczniów, natomiast podczas analogicznego badania przeprowadzonego rok później wynika, iż nastąpił wzrost tej grupy do 42%. W ubiegłym roku problem ten dostrzegła grupa 9% rodziców. 12% uczniów spośród grupy deklarującej spożywanie energetyków przyznaje, iż pije energetyki często, nawet kilka razy w tygodniu. Co piąty uczeń naszej szkoły już zarówno w roku 2022 jak i w 2023 podczas wakacji próbował podczas wakacji palenia papierosów lub e-papierosów, niepokojąco wzrosła też grupa uczniów, którzy przyznają się do spożywania alkoholu podczas wakacji z 14% w roku 2022 do 21% w roku 2023.

II.

- Uczniowie chętnie grają w gry komputerowe oraz korzystają z mediów społecznościowych (facebook, messenger...);
- niepokojący jest fakt, że zdarza się im używać często wulgaryzmów w świecie cyfrowym;
- ok. 20 % uczniów przyznaje się do wyśmiewania kogoś, wyzywania lub obgadywania;
- za sytuacje niebezpieczne uczniowie podali przerwy (z powodu gry w piłkę) oraz toalety szkolne (z powodu otwierania drzwi, psot, niespłukiwania toalet, nagrywania filmików);

- uczniowie podkreślili, że uważają szkołę za miejsce bezpieczne, ale boją się innych dzieci, które krzyczą bez powodu, stosują wulgaryzmy, kradną niewielkie sumy pieniędzy.

III.

Diagnoza objęła uczniów klasy 3a i 3b.

1. 95% uczniów klas trzecich bardzo lubi swoją klasę,
2. 74% uczniów jest otwartych na nowe znajomości rówieśnicze,
3. 1/3 rodziców porusza w domu temat dalszej nauki w klasie czwartej (w dwu lub w jednej klasie),
4. 74% uczniów wolałoby uczyć się w jednej dużej klasie, bowiem wszyscy znają się i akceptują,
5. większość uczniów deklaruje, iż nie sprawiają sobie nawzajem przykrości.

IV.

Diagnoza objęła uczniów klasy V-VIII (łącznie 73 osoby). Badanie wykazało, iż w szkole dobrze i bardzo dobrze czuje się 90% badanych, źle i raczej źle- 10%. Przemoc w rodzinie na poziomie sporadycznym zgłosiło 15% badanych uczniów. 20% uczniów sporadycznie doświadczyło cyberprzemocy, a często i bardzo często - 7% badanych. 19% badanych twierdzi, że od czasu do czasu rodzice ich zaniedbują. Z przemocą rówieśniczą zetknęło się 40% respondentów na poziomie dość rzadkim, często i bardzo często ze zjawiskiem zetknęło się – 7%. 53% uczniów nie zetknęło się nigdy z tego rodzaju przemocą. Trzy osoby deklarują, iż często lub bardzo często towarzyszą im myśli samobójcze, 12 osób twierdzi, iż takie myśli pojawiają się sporadycznie. Przemęczenie ekranowe często i bardzo często deklaruje 9% badanych. Na pytanie, czy czujesz się uzależniony od technologii odpowiedź: „nigdy” zaznaczyło 60% badanych, 6 uczniów twierdzi, że jest uzależniona od technologii. Pogorszenie swojej kondycji psychicznej w dużym stopniu zgłosiło 27% uczniów. 25% uczniów twierdzi, że w ubiegłym roku często lub bardzo często odczuwało samotność. 5 osób deklaruje, że dość często pojawiają się myśli o samookaleczeniu, sporadyczne myślenie o tym zgłosiło 20 osób spośród 73 badanych. Nastrój przygnębienia często i dość często towarzyszy

grupie 25% respondentów. Brak wiary w siebie deklaruje często 36% uczniów, a 29% poczucie bezużyteczności i beznadziejności. 12 uczniów twierdzi, iż ma wrażenie, że rozczarowuje innych, zaś poczucie tego, iż życie ucznia jest nazbyt ciężkie deklaruje 40% badanych.

REKOMENDACJE NA ROK SZKOLNY 2023/2024

WYTYCZAJĄCE KIERUNKI DZIAŁANIA

- 1) należy nadal zachować czujność w przypadkach podejrzenia przemocy domowej,
- 2) wychowawca klasy 4 winien kontynuować działania zmierzające w kierunku integracji zespołu klasowego,
- 3) wychowawca klasy 2 winien motywować uczniów do przestrzegania zasad i norm społecznych m.in. poprzez stosowanie wzmocnień pozytywnych,
- 4) wychowawca klasy 8 winien pracować z uczniami nad „oswojeniem” stresu egzaminacyjnego
- 5) podczas godzin wychowawczych wszyscy wychowawcy winni kontynuować pracę mającej na celu wyrabianie nawyku prawidłowego i bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnej, przypominać uczniom zasady netykiety i egzekwować przestrzeganie ich,
- 6) nauczyciele winni omówić zasady prawidłowych zachowań w toaletach i szatniach, skutki nieprzestrzegania zasad,
- 7) wychowawcy powinni przeprowadzić cykliczne dyskusje na temat konsekwencji stosowania jakiegokolwiek formy przemocy oraz zgubnym przeświadczeniu o skuteczności stosowania działań odwetowych,
- 8) należy wzmocnić u uczniów dążenia do samorozwoju; należyte wykorzystanie uzdolnień uczniów, należy rozbudować pomoc psychologiczno – pedagogiczną w zakresie uruchomienie zajęć rozwijających uzdolnienia (w tym: sportowe),
- 9) należy utrwalić wiedzę i doświadczenia zebranych w minionym roku szkolnym w ramach upowszechniania zasad skutecznego i efektywnego uczenia się,
- 10) poprawić skuteczność działań wychowawczych przyczyniających się do eliminacji spożywania energetyków , papierosów i e-papierosów.
- 11) wychowawcy równoległych klas pierwszych winni podjąć działania integrujące dwa równoległe oddziały.

Misja Szkoły Podstawowej w Grzywnie

„Szkoła jest miejscem dobrych relacji międzyludzkich, w którym dziecko czerpie radość z wszechstronnego rozwoju”

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji związanych z zatartą obecnie pamięcią o byłych patronach placówki. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”.

Sylwetka absolwenta szkoły:

Nasz absolwent:

- szanuje siebie i godność innych osób,
- ma poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej i regionalnej,
- zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować,
- jest ciekawy świata, zmotywowany do nauki i samorozwoju,

- jest kreatywny,
- jest prawdomówny i potrafi przyznać się do błędu,
- pomaga potrzebującym,
- potrafi zastosować w praktyce wiedzę umiejętności,
- potrafi dokonać właściwych, społecznie akceptowanych wyborów,
- umie porozumiewać się z innymi ludźmi,
- szanuje dziedzictwo kulturowe,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- zna i stosuje zasady dobrego zachowania,
- radzi sobie z trudnościami i negatywnymi emocjami
- jest partnerem we wspólnej pracy i jest przedsiębiorczy,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- dąży do osiągnięcia sukcesu,
- otwarty wobec świata i innych ludzi, aktywny w życiu społecznym, kulturalnym szkoły i środowiska lokalnego,
- jest przygotowany do następnego etapu nauki,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.
- rozumie skomplikowaną sytuację psychologiczną, ekonomiczną i społeczną wywołaną wojną na Ukrainie.

Cele ogólne programu:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnienie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmocnienie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.
- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Zadania dyrektora

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole idei wolontariackich
- współpracuje z zespołami nauczycieli, wychowawcami, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Zadania Rady Pedagogicznej

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania ,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Zadania wszystkich nauczycieli

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Zadania wychowawcy

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,

- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

I ETAP EDUKACYJNY

I. Dziecko jako uczeń, kolega i członek rodziny

L.p.	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni Terminy stałe
1	Kształtowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole i grupie rówieśniczej.	1) Zwiedzanie szkoły i jej pomieszczeń, rozmowy z pracownikami szkoły, wzajemne poznanie się uczniów poprzez zabawy integracyjne. Okres adaptacyjny dla uczniów rozpoczynających naukę.	Wychowawcy pierwszy tydzień września
2	Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo w czasie pobytu w szkole	1) Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w szkole, regulaminem sali gimnastycznej, stołówki i świetlicy.	Wychowawcy pierwszy tydzień września
3	Wyrabianie troski o wspólną własność, poszanowanie sprzętu, przyborów, pomocy naukowych w klasie i szkole.	1) Wspólne dekorowanie klasy, sprzątanie sali lekcyjnej.	Wychowawcy cały rok szkolny
4	Kształtowanie właściwego stosunku do kolegów, nauczycieli, pracowników szkoły.	1) Zajęcia poświęcone formom grzecznościowym oraz zasad obowiązujących w relacjach z dorosłymi i rówieśnikami, organizacja spotkań z pracownikami szkoły i gośćmi specjalnymi.	Wychowawcy cały rok szkolny

5	Utrwalanie zasad współżycia w grupie rówieśniczej	1) Wspólne opracowanie kontraktu klasowego, kodeks przedszkolaka, zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, przeprowadzenie zajęć integracyjnych, pogadanki.	Wychowawcy pierwszy tydzień września
6	Kształtowanie postawy troski o dobro innego człowieka	1) Udział w akcjach charytatywnych. m.in. „Świąteczna paczka”, zbiórka nakrętek dla chorej Lenki itp. 2) Okazywanie szacunku wobec dorosłych osób	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby
7	Kultywowanie szkolnej tradycji i obrzędowości	1) Noszenie stroju galowego. 2) Organizowanie imprez klasowych i szkolnych oraz uroczystości związanych ze świętami (np. ślubowanie klas I, andrzejki, dzień pluszowego misia, jasełka, wigilie klasowe, Dzień Babci i Dziadka, powitanie wiosny, Dzień Matki, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka). 3) Przygotowanie zajęć i szkolnych gazetek na temat patrona szkoły- Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury i krzewiącego polskość w Grzywnie – Jana Monarskiego. 4) Przedstawienie o tematyce wielkanocnej 5) Organizacja Konkursu plastycznego na kartkę wielkanocną dla uczniów klas 1-3, organizacja konkursu palm.	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby wychowawcy
8	Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między uczniami, panowania nad emocjami.	1) Zajęcia edukacyjne (wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów), ocena postępowania bohaterów literackich. 2) Udział w zajęciach indywidualnych z psychologiem, pedagogiem.	Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby

		3) „Moje mocne strony”, „Ja i moja klasa”- zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalne, społeczne i komunikacyjne	wg potrzeb
9	Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	<p>1) Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, SI, zajęć emocjonalno-społecznych, rozmowy i porady z pedagogiem i psychologiem szkolnym.</p> <p>2) Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.</p> <p>3) Przekazanie rodzicom informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w klasie I.</p> <p>4) Stosowanie zasady indywidualizacji i aktywizacji jako podstawy kształcenia.</p> <p>5) Organizacja pogadanek na temat wyrażania własnych emocji, właściwego komunikowania się z rówieśnikami, radzenia sobie ze stresem.</p> <p>6) Współpraca z GOPSem, MOPSem – udział w zespole interdyscyplinarnym.</p>	<p>Wychowawcy (wg przyznanych godzin przez OP) cały rok szkolny pedagog psycholog</p>
10	Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań, kreatywności.	<p>1) Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym – przygotowanie do konkursów, zawodów.</p> <p>2) Zachęcanie do udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania prowadzonych w szkole i instytucjach pozaszkolnych.</p> <p>3) Organizacja różnego rodzaju konkursów.</p> <p>4) Organizacja zajęć dodatkowych z zakresu robotyki, projektowania, matematyki i informatyki w ramach projektów Eu-geniusz w świecie 3D.</p> <p>5) Organizacja szkolnego konkursu talentów.</p> <p>6) Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.</p>	<p>Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby cały rok szkolny</p> <p>P. Rogaszewski B. Łaukajtys wychowawcy</p>

		7) Organizacja „Międzynarodowego Dnia Kropki”	
11	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych.	<p>1) Czytanie lektur szkolnych i wartościowych pozycji z literatury dziecięcej.</p> <p>2) Uruchomienie tradycji wspólnych spotkań, podczas których zaproszeni goście odczytują bajki dla dzieci (Program „Na fotelu”).</p> <p>2) Realizowanie programów czytelniczych.</p> <p>3) Współpraca z filią Biblioteki Samorządowej w Grzywnie (np. spotkania z autorami książek, konkursy, programy edukacyjne).</p> <p>4) Udział w konkursach recytatorskich, akcjach i przedsięwzięciach promujących piękne czytanie – np. wydanie szkolnego e-booka.</p>	<p>Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>bibliotekarz</p>
12	Kształtowanie świadomej przynależności do rodziny.	<p>1) Organizacja zajęć umożliwiających poznanie wartości, norm społecznych, których źródłem jest rodzina oraz rozwijanie zachowań wynikających z tych wartości(np. wykonywanie drzew genealogicznych rodziny, albumów rodzinnych, spotkania z rodzicami). Włączanie rodziców, dziadków do udziału w imprezach klasowych. Przygotowywanie upominków.</p>	<p>Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć</p>
13	Kształtowanie prawidłowych relacji rówieśniczych	<p>1)Podejmowanie działań integrujących klasę 1a i 1b .</p> <p>2) Zajęcia z psychologiem.</p>	<p>Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć</p>

II. Dziecko jako członek narodu i społeczności lokalnej

L.p.	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni Terminy stałe
------	--------------------	--------------------	---------------------------------

1	Kształtowanie świadomej przynależności do społeczności lokalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wycieczki po okolicy, spacer, wyjście do biblioteki, na cmentarz. 2) Poznawanie legend związanych z najbliższymi miastami – Toruniem, Chełmżą. 3) Organizacja występów uczniów dla środowiska lokalnego (np. Dom Pomocy Społecznej w Browinie). 	<p>Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć</p> <p>w zależności od sytuacji sanitarnej</p>
2	Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nauka hymnu państwowego. 2) Przygotowanie gazetek o tematyce narodowej, sylwetek sławnych Polaków. 3) Przeglądanie zdjęć, albumów, słuchanie utworów muzycznych. 4) Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. 5) Wycieczki do innych miast w Polsce. 6) Uroczyste obchodzenie świąt narodowych. 7) Kultywowanie tradycji pocztu sztandarowego. 	Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć
3	Poznanie reguł zachowania w miejscu publicznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wyjazdy do teatru, kina, muzeum, galerii. 	Wychowawcy, zgodnie z harmonogramem zajęć
4	Przygotowywanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wybory i praca w samorządzie klasowym. 2) Współpraca z samorządem uczniowskim klas IV-VIII. 3) Respektowanie praw i obowiązków ucznia. 	Wychowawcy

III. Dziecko jako istota świadoma potrzeby dbania o swoje zdrowie

L.p.	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni Terminy stałe
1	Uświadomienie konieczności dbania o własne zdrowie, sprawność fizyczną i umysłową	<ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacja spotkań z pielęgniarką szkolną, lekarzem lub ratownikiem medycznym w zakresie udzielania pierwszej pomocy. 2) Gazetki ścienne i ulotki 3) Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych, w tym: realizacja działań wpisujących się w program EDUJEŻ. 4) Spotkania z pedagogiem/psychologiem. 	Wychowawcy Pedagog/psycholog
2	Kontrolowanie stanu zdrowia i wdrażanie do utrzymania higieny osobistej.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Udział w programie „Dziel się uśmiechem” 2) Badania bilansowe w szkole. 	wychowawcy
3	Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja: gimnastyki śródlekcyjnej, zabaw ruchowych i spacerów. 2) Udział w zawodach sportowych, zajęcia o zdrowym odżywianiu się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka. 	Wychowawcy, nauczyciel wf
4	Wdrażanie do racjonalnego odżywiania. Higiena spożywania posiłków.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przeprowadzanie pogadank, projekcja filmów edukacyjnych. 2) Przygotowywanie na zajęciach kanapek, surówek, sałatek. 3) Udział w programie rządowym: „Owoce, warzywa, mleko”. 	Wychowawcy cały rok szkolny

5	Zapoznanie z czynnikami chorobotwórczymi i sposoby ochrony przed nimi.	1) Zajęcia edukacyjne na temat ochrony przed kleszczami, zapobieganie chorobom.	wychowawcy
6	Zapoznanie się ze zgubnymi skutkami zażywania substancji szkodliwych dla zdrowia (kofeina, nikotyna, alkohol, tytoń i in).	1) Realizacja programów profilaktycznych. Spotkania ze specjalistami. 2) Organizacja Dnia Zdrowia, udział w konkursie „Zdrowie na talerzu”. 3) Rady szkoleniowe Rady Pedagogicznej z zakresu profilaktyki uzależnień. 4) Tablice informacyjne dla rodziców. 5) Strona internetowa szkoły (artykuły, linki do stron informujących o zagrożeniach)	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby cały rok szkolny, pedagog, psycholog

IV. Dziecko jako istota dbająca o bezpieczeństwo

L.p.	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni Terminy stałe
1	Wdrażanie do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.	1) Spotkania z policjantem lub strażakiem. 2) Upowszechnianie i utrwalanie reguł: sanitarnych obowiązujących w szkole.	Wychowawcy wychowawcy na godzinach wychowawczych

		<p>3) Omówienie działań profilaktycznych pozwalających uniknąć zakażenia chorobami zakaźnymi, pogadanki na temat zminimalizowania ryzyka zakażenia.</p> <p>4) Utrwalanie zasad postępowania i procedur ewakuacyjnych na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego i na wypadek pożaru.</p> <p>5) Dbłość o zaplecze materialne szkoły.</p>	wychowawcy na godzinach wychowawczych
2	Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.	<p>1) Organizacja pogadek na temat zasad bezpieczeństwa w internecie i utrwalenie bezpiecznych zachowań, które chronią lub zmniejszają ryzyko związane z zagrożeniami w sieci.</p> <p>2) Bieżące diagnozowanie zachowań ryzykownych dzieci w sieci (ankiety, wywiady, obserwacje, indywidualne rozmowy,).</p> <p>3) Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu</p>	Wychowawcy
3	Wyrobienie dbłości o bezpieczeństwo na drodze.	<p>1) Zajęcia praktyczne dotyczące zasad poruszania się po drodze i wybranych znaków drogowych (ćwiczenia na przejściu dla pieszych).</p> <p>2) Wyjazdy do miasteczka ruchu drogowego WORD/spotkania z policjantem.</p>	Wychowawcy
4.	Współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.	1) Rozmowa z rodzicami na godzinach wychowawczych na temat zagrożeń zdrowia psychicznego u młodszych dzieci (np. przez uzależnienie od komórek i internetu),	Według kalendarza spotkań z rodzicami

		znaczenia programów profilaktycznych dla budowania właściwej postawy prozdrowotnej.	
--	--	---	--

V. Dziecko jako istotny integralny podmiot środowiska przyrodniczego

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni Terminy stałe
1	Uwrażliwienie na piękno przyrody i otaczającego świata.	1) Wycieczki do parku, do lasu, gospodarstwa agroturystycznego lub Szkoły Leśnej . 2) wycieczki do ogrodu zoobotanicznego.	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby cały rok szkolny
2	Wyzwalanie ekspresji twórczej, słownej, plastycznej i muzycznej inspirowanej przeżyciami dziecka w kontakcie z przyrodą.	1) Projekcja filmów przyrodniczych. 2) Zajęcia edukacyjne o tematyce przyrodniczej.	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby cały rok szkolny
3	Kształtowanie postawy szacunku do świata roślin i zwierząt.	1) Organizowanie zbiórki karmy na rzecz schroniska dla zwierząt.	Wychowawcy zgodnie z harmonogramem

		<p>2) Organizacja zajęć z udziałem zwierząt np. dogoterapia lub inne.</p> <p>3) Systematyczne powiększanie ogródka szkolnego.</p>	<p>zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>cały rok szkolny</p>
4	Poznawanie sposobów i możliwości ochrony środowiska przyrodniczego.	<p>1) Udział w akcji „Sprzątanie Świata”,</p> <p>2) Udział w akcji „Dzień Ziemi”.</p> <p>3) Udział w akcji „Dzieci zbierają elektrośmieci”.</p> <p>4) Udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach o tematyce ekologicznej.</p> <p>5) Konkurs plastyczny z odpadów recyklingowych</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>cały rok szkolny</p>

**TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH
PRZEDMIOTÓW REALIZOWANYCH NA I ETAPIE EDUKACYJNYM
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W GRZYWNIE**

Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; – wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze; – przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; – ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;

	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; – dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; – odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; – ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; – szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; – uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; – wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; – wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; – naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; – określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; – odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; – odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
--	--

<p>Edukacja wczesnoszkolna</p>	<ul style="list-style-type: none"> — wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; — rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; — stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; — ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; — stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; — rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
--------------------------------	---

II ETAP EDUKACYJNY KLASY IV-VIII

I.

Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji, wzmacnianie więzi społecznych

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	Kształtowanie umiejętności interpersonalnych w zakresie nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z ludźmi, współpracy w grupie, pełnienia ról społecznych.	1) Realizacja podstawy programowej z zakresu informatyki, wf, WOS, przyrody, biologii, wdż (treści zamieszczone w załączniku nr 1). 2) Organizacja lekcji wychowawczych poświęconych ćwiczeniom w zakresie właściwego wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem, jego długotrwałym skutkiem.	Wychowawcy wg planu wychowawcy
2	Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między uczniami.	1) Organizacja wspólnych przedsięwzięć klasowych, np. wycieczki, dyskoteki, wigilie klasowe, andrzejki, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, pieczenie pierników, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka i inne. 2) Spotkania z psychologiem, pedagogiem.	Wychowawcy wg planu wychowawcy
3	Kształtowanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka,	1) Respektowanie miesięcznego okresu adaptacyjnego dla klas IV. 2) Zajęcia godzin wychowawczych w zakresie wdrażania do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów, komunikowania się, praw i obowiązków ucznia. 3) Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce. 4) Realizacja na godzinie wychowawczej zajęć z postaw tolerancji w stosunku do uczniów z niepełnosprawnościami w szkole oraz dzieci z terenu Ukrainy. 5) Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu	Wychowawca klasy IV Wychowawcy wg planu wychowawcy M. Jelińska

		6) Działalność Samorządu Uczniowskiego 7) Udział w akcjach wolontariackich.	
4	Kształtowanie postawy szacunku dla osób niepełnosprawnych, chorych, starszych.	1) Organizacja wolontariatu, udział w akcjach charytatywnych : Świąteczna paczka, zbiórka nakrętek, udzielanie pomocy koleżeńskiej uczniom chorym. 2) Udział w akcjach przeprowadzanych przez szkołę, np. Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień Niepełnosprawności itp. 3) Współpraca z DPS w Browinie – przygotowanie kartek świątecznych.	Wychowawcy wg planu wychowawcy
5	Wpajanie zasad samorządności, demokracji, sprawiedliwości, wolności i poszanowania dla praw obywatelskich.	1) Wybory i praca w samorządzie szkolnym i klasowym. 2) Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. 3) Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły.	wrzesień - październik
6	Kształtowanie prawidłowych relacji rówieśniczych	1) Podejmowanie działań integrujących uczniów. 2) Udział w zajęciach z psychologiem.	wrzesień cały rok

Załącznik nr 1

**TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARU NR 1 ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH PRZEDMIOTÓW
REALIZOWANYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W GRZYWNIE**

Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; – identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; – bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej
-------------	---

	pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; – pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; – wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; – wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; – omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; – identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; – wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; – wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; – współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; – motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; – wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; – uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; – wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;

	– przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia idee wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	– zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; – doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	– prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	– zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; – rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; – kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; – bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

II.

Tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesu na płaszczyźnie różnorodnych umiejętności, uzdolnień i zainteresowań. Wspomaganie rozwoju emocjonalnego uczniów.

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	Kształtowanie umiejętności właściwego gospodarowania czasem wolnym i propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	1) Realizacja programów zewnętrznych dla szkół podstawowych na g. wychowawczych. 2) Organizacja „Tygodnia Dyni” 3) Realizacja innowacji „Rowerem przez Gminę Chełmża”	B. Łaukajtys D. Bogdanowicz M. Ciszewska, K. Brodzka, A. Jastrzemska- Czenkusz

2	<p>Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań. Inspirowanie do odkrywania i rozwijania własnych uzdolnień i predyspozycji, podkreślanie znaczenia samorozwoju.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja podstawy programowej z j. polskiego, historii, muzyki, plastyki, przyrody, geografii, informatyki, wdz (Załącznik nr 2). 2) Przeprowadzenie testu inteligencji wielorakiej w kl. 4. 3) Monitorowanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. 4) Indywidualizacja w pracy z uczniem uzdolnionym – przygotowanie do konkursów kuratorskich, zawodów. 5) Indywidualizacja pracy z uczniem posiadającym trudności w nauce. 6) Stworzenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia (innowacje, konsultacje, koła przedmiotowe). 7) Przygotowanie na godzinach wychowawczych zajęć na temat pracy mózgu człowieka- higieny pracy umysłowej, zasad efektywnego nauczania, sposobów ćwiczenia pamięci i in. 8) Uwzględnianie na zajęciach tematyki z zakresu sposobów uczenia się, ćwiczeń wspierających skupienie uwagi na lekcji. 9) Organizacja konkursu plastycznego: „Mój ulubiony bohater książkowy” 10) Organizacja Tygodnia Tabliczki Mnożenia 11) Organizacja Dnia z Fizyką, Dnia Matematyki, Dnia Chemika 	<p>nauczyciele</p> <p>P. Rogaszewski</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciele – cały rok szkolny</p> <p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p> <p>bibliotekarz – M. Błaszowska</p> <p>B. Koprowska, A. Lada</p>
---	---	---	---

		<p>12) Realizacja działań związanych z prowadzeniem międzynarodowej korespondencji w ramach programu e-Tweening</p> <p>13) Prowadzenie korespondencji krajowej z rówieśnikami w ramach innowacji realizowanej przez uczniów.</p> <p>14) Organizacja zajęć dodatkowych z zakresu robotyki, projektowania, matematyki i informatyki w ramach projektów Eu-geniusz w świecie 3D , Wykorzystanie programów „Laboratoria Przyszłości” i „Aktywna Tablica”</p> <p>15) Organizacja „Międzynarodowego Dnia Kropki”</p>	<p>A. Bursztyńska-Napieralska</p> <p>A. Lada,</p> <p>B. Kopperska</p> <p>A. Jastrzemska-Czenkusz</p> <p>nauczyciele tworzący innowację</p> <p>nauczyciele I etapu edukacyjnego</p>
3	<p>Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnym, kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.</p>	<p>1) Organizacja pogadank na godzinach wychowawczych poświęconych radzeniu sobie ze stresem, szczególnie przez klasówkami.</p> <p>2) Organizacja pogadank w klasie VIII na godzinach wychowawczych poświęconych radzeniem sobie ze stresem egzaminacyjnym.</p> <p>3) Przeprowadzenie gier i zabaw terapeutycznych umożliwiających zrozumienie, kontrolę i odreagowanie emocji (drama, burza mózgów, dyskusja) podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawczej, zajęć świetlicowych.</p>	<p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawca klas ósmej</p> <p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p>

		<p>4) Realizacja zajęć wdż polegających na dyskusjach, odgrywaniu ról, stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska itp.</p> <p>5) Przeprowadzenie próbnego testu kompetencji dla uczniów klas siódmych i ósmych.</p>	<p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p> <p>Swiniarska A. Lada M. Ciszewska</p>
4	Wyzwalanie kreatywnej i twórczej postawy przy organizacji i uczestnictwie w projektach, imprezach.	<p>1) Realizacja projektów edukacyjnych.</p> <p>2) Współpraca ze szkołami wyższymi w regionie.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>B. Koprowska</p>
5	Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku dalszego kształcenia i sprawnego funkcjonowania na rynku pracy.	<p>1) Organizacja wizyt w zakładach pracy.</p> <p>2) Realizacja zajęć wychowawczych w zakresie orientacji zawodowej.</p> <p>3) Zajęcia doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII.</p> <p>4) Nawiązanie kontaktów ze szkołami ponadpodstawowymi i zapoznanie się z ich ofertą zawodową.</p>	<p>nauczyciele</p> <p>wychowawca na godzinach wychowawczych</p> <p>Swiniarska</p> <p>wychowawca klasy ósmej i inni nauczyciele</p> <p>Swiniarska</p>

		<p>5) Udział uczniów w „Drzwiach otwartych” organizowanych przez szkoły średnie.</p> <p>6) Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, ciekawymi ludźmi.</p> <p>7) Organizacja Dnia Doradztwa Zawodowego</p> <p>8) Włączenie świetlicy w działania promujące treści z zakresu doradztwa zawodowego.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p> <p>wychowawcy świetlicy</p>
6	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych, wspieranie edukacji rówieśniczej	<p>1) Realizacja nagrania e-booka fragmentu wybranej lektury.</p> <p>2) Nagranie filmu poklatkowego.</p> <p>3) Organizacja „Konkursu Recytatorskiego”.</p> <p>4) Nagradzanie z końcem roku szkolnego wyróżniających się, aktywnych czytelników.</p> <p>5) Współpraca z grzywnieńską filią Biblioteki Samorządowej w Zelgnie.</p>	<p>I. Swinarska, M. Błaszowska</p> <p>bibliotekarz dyrektor szkoły bibliotekarz i wychowawcy</p>
7	Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	<p>1) Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, SI, zajęć emocjonalno-społecznych.</p> <p>2) Współpraca z PPP w Chełmży, pedagogami i psychologiem.</p> <p>3) Diagnozowanie trudności uczniów w nauce poprzez: wywiady, obserwacje, indywidualne rozmowy.</p> <p>4) Dokonanie analizy i opracowania wyników egzaminu po klasie VIII, a także wdrażanie wniosków do realizacji.</p>	<p>specjaliści</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, nauczyciele</p>

		5) Organizacja zajęć dodatkowych z przedmiotów egzaminacyjnych dla uczniów klasy VIII .	A. Lada, M. Ciszewska, Swiniarska
8	Doskonalenie rozumienia siebie i uczuć drugiego człowieka, umiejętność empatii.	1) Udział w akcji „Razem na święta” „Świąteczna paczka”, „Góra grosza” lub innych akcjach charytatywnych. 2) Współpraca z Domem Pomocy Społecznej w Browinie (przygotowanie kartek okolicznościowych, okolicznościowe występy artystyczne). 3) Organizacja pomocy koleżeńskiej. 4) Wykorzystywanie w miarę możliwości form pracy w grupie.	A. Sadowska-Chorażak, M. Jelińska, inni nauczyciele M. Jelińska wychowawcy wychowawcy, nauczyciele
9	Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami.	1) Organizacja szkoleń dla nauczycieli z zakresu programów profilaktycznych realizowanych w kolejnym roku szkolnym. 2) Organizacja szkoleń dla nauczycieli z zakresu rozwiązywania konfliktów, prawidłowej współpracy z rodzicami, wzmacniających kompetencje wychowawcze.	dyrektor szkoły na podstawie badań diagnostycznych wg planu WDN

10	Kształtowanie postawy otwartości i tolerancji na inne kultury i państwa.	1) Podejmowanie działań integrujących uczniów z Ukrainy. 2) Podejmowanie działań integrujących grupy międzynarodowe 3) Poznanie historii i tradycji związanych z historią Czech	Wszyscy nauczyciele
----	--	---	---------------------

III.

Kształtowanie postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji narodowych, religijnych i rodzinnych

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.	1) Poznawanie historii i kultury naszego narodu, symboli narodowej, sylwetek sławnych Polaków. Realizacja podstawy programowej z historii, j. polskiego, muzyki, plastyki, WOS (załącznik nr 2) 2) Przygotowanie uroczystości z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej, Święta Niepodległości, uchwalenie Konstytucji 3 Maja. 3) Kultywowanie świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, powitanie wiosny, konkurs palm. 4) Organizacja wycieczek do innych miast w Polsce. 5) Wykonanie okolicznościowych gazetek szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele historii, wos wychowawcy na godzinach wychowawczych wychowawcy na godzinach wychowawczych wychowawcy, wg kalendarium

		<p>6) Zwracanie uwagi na kulturę i poprawność języka ojczystego podczas każdych zajęć z uczniami.</p> <p>7) Odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej – głównie Barbarki, pomnik pomordowanych Żydówek w Boceniu/Grodnie.</p> <p>8) Kontynuacja współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich - Polin (udział w Akcji „Żonkil”).</p> <p>9) Nawiązanie współpracy z Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu.</p> <p>10) Organizacja żywych lekcji historii.</p> <p>11) Organizacja Dnia Świadomości Autyzmu</p>	<p>wychowawcy</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawcy, nauczyciele historii</p> <p>I. Swinarska</p> <p>D. Bogdanowicz</p> <p>B. Łaukajtys</p> <p>Nauczyciele z zespołu ppp</p>
--	--	--	---

2	Kształtowanie świadomej przynależności do społeczności lokalnej. Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opieka nad pamiątkowymi grobami pobliskiego cmentarza. 2) Organizacja godzin wychowawczych poświęconych pamięci patrona szkoły Franciszka Żwirki i Jana Monarskiego. 3) Kontynuacja wyboru „Super - Absolwenta” Roku. 4) Kultywowanie tradycji pocztu sztandarowego. 5) Wycieczki po okolicy, poznawanie zabytków wsi, legend związanych z Grzywną. 6) Okazywanie szacunku wobec dorosłych osób 	<p>M. Jelińska</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>dyrektor, Rada Pedagogiczna</p> <p>wychowawcy klas ósmych</p> <p>nauczyciele historii</p> <p>wychowawcy</p>
3	Uświadomienie roli więzi rodzinnych dla właściwego rozwoju każdego człowieka i jego poczucia tożsamości, wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Omawianie tekstów literackich poruszających tematy związane z rodziną. 2) Realizacja tematyki zajęć wdż i godzin wychowawczych poświęconych rodzinie, rozwojowi człowieka. 	<p>Poloniści, wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych, D. Bogdanowicz</p>

	3) Organizacja Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Kobiet, Dzień Babci i Dziadka	wychowawca
--	--	------------

Załącznik nr 2

**TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARU NR 2 i 3 ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH PRZEDMIOTÓW
REALIZOWANYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W GRZYWNIE**

Język polski	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; – rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; – kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; – rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; – rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; – rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; – rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; – kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; – jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
--------------	---

Historia	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; – zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; – zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; – uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); – angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; – uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; – stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> – zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); – zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; – podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; – wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; – uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno -kulturowe (regionalną, narodową, etniczną, państwową, obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;

	<ul style="list-style-type: none"> — planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> — kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; — przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; — rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; — ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); — kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; — rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno - kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; — przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> — opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; — postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> — jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;

IV.
Propagowanie edukacji prozdrowotnej przez kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz rówieśników

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	Uświadomienie konieczności dbania o własne zdrowie, sprawność fizyczną i umysłową oraz kontrolowania stanu zdrowia i stosowania się do zaleceń lekarzy, wdrażanie do utrzymania higieny osobistej.	<p>1) Realizacja podstawy programowej z zakresu informatyki, biologii, wf, przyrody, edb, techniki, wdż (załącznik nr 3).</p> <p>2) Spotkania z pielęgniarką szkolną, realizacja programu „Dziel się uśmiechem”, badania bilansowe w szkole.</p> <p>3) Spotkania z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym, udział w zajęciach udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>4) Omówienie i utrwalenie zasad bezpieczeństwa w reżimie sanitarnym.</p>	<p>Nauczyciele w/w przedmiotów</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych, nauczyciel WOS</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p>
2	Problemy okresu dojrzewania i okresu pubertalnego	<p>1) Realizacja z wykorzystaniem metod aktywizujących zajęć z wychowawcą poświęconych szkodliwości zażywania papierosów, e-papierosów, energetyków i alkoholu.</p> <p>2) Organizacja spotkań z policjantem i przeprowadzenie zajęć nt odpowiedzialności za swoje czyny.</p>	wychowawcy na godzinach wychowawczych
3	Zasady racjonalnego odżywiania.	<p>1) Przygotowywanie posiłków z zasadami zdrowego żywienia – organizacja konkursu: „Zdrowie na talerzu”</p> <p>2) Działania innowacje z zakresu edukacji prozdrowotnej i profilaktyki uzależnień.</p>	B. Koprowska, D. Kurdynowska wg kalendarium

			wybrani nauczyciele
	Promocja zdrowego stylu życia.	<p>1) Wycieczki piesze, rowerowe, rekreacyjne nastawione na aktywność fizyczną.</p> <p>2) Udział w zajęciach sportowych, zawodach sportowych szkolnych i pozaszkolnych.</p> <p>3) Współpraca z powiatowym koordynatorem sportu, współpraca z animatorem miejscowego Orlika, klubami sportowymi.</p> <p>4) Dobór odpowiednich ćwiczeń fizycznych na lekcjach wf-u będących odpowiedzią na ujawnione problemy otyłości dzieci.</p> <p>5) Zwiększenie oferty realizowanych programów profilaktycznych z listy rekomendowanych.</p> <p>6) realizacja projektów i akcji poprawiających poczucie własnej wartości uczniów, ich pewności siebie, wiary w swoje możliwości.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Ł. Kontowicz</p> <p>Ł. Kontowicz</p> <p>Ł. Kontowicz</p>
4	Kształtowanie postawy świadomego unikania używek oraz ćwiczenie umiejętności odmawiania osobom proponującym używki.	<p>1) Organizacja cyklicznych szkoleń w zakresie doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.</p> <p>2) Współpraca z Gminą Chełmża w ramach gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (pozyskanie środków finansowych lub materiałów edukacyjnych z programów</p>	<p>wychowawcy</p> <p>pedagog, psycholog, wychowawcy</p>

		<p>profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii).</p> <p>3) Organizacja zajęć godzin wychowawczych poświęconych profilaktyce uzależnieniowej (alkohol, dopalacze), kształtującej krytyczne myślenie i podejmowanie decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p> <p>4) Realizacja programów profilaktycznych wynikających ze zdiagnozowanych problemów podczas badań w roku 2022/23.</p> <p>5) Organizacja Dnia Zdrowia</p> <p>6) Współpraca z Policją w zakresie wzmocnienia norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych oraz walki z szeroko pojętymi uzależnieniami i cyberprzemocą.</p> <p>7) Realizacja nowych form profilaktyki: warsztaty, happeningi, przedstawienia teatralne i in.</p> <p>8) Organizacja akcji „Stop energetykom”</p>	<p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>B. Koprowska</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>Samorząd uczniowski, psycholog, pedagog wychowawcy</p>
--	--	---	--

5	Bezpieczeństwo podczas korzystania z komputera, urządzeń cyfrowych i Internetu.	<p>1) Pogadanki i warsztaty na godzinach wychowawczych poświęcone budowaniu wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich w zakresie cyberprzemocy.</p> <p>2) Pogadanki i warsztaty na godzinach wychowawczych poświęcone skutkom uzależnienia od gier i smartfonów.</p> <p>3) Pogadanki i warsztaty na godzinach wychowawczych poświęcone zagrożeniom wynikającym z nawiązywania znajomości w sieci, sextingu.</p> <p>3) Współpraca z Policją w zakresie organizowania spotkań o prelekcji na temat bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>4) Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5) Eliminowanie plagiatów.</p>	<p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy, nauczyciel informatyki</p>
6	Bezpieczeństwo w szkole	1) Utrwalanie zasad regulujących porządek w szkole (dyżury uczniowskie).	wychowawcy

		<p>2) Przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową.</p> <p>3) Organizacja spotkań z wybranymi jednostkami wojskowymi, Państwową Strażą Pożarną – celem utrwalania zasad ewakuacji, przeprowadzenie próbnych alarmów przeciwpożarowych i realizacji tematycznych spotkań.</p> <p>4) Informowanie uczniów o obowiązujących procedurach postępowania, metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią i bezpieczeństwem w sieci.</p> <p>5) Utrwalanie zasad postępowania i procedur ewakuacyjnych na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego i na wypadek pożaru.</p>	<p>nauczyciel techniki</p> <p>wychowawcy w porozumieniu z dyrektorem</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p>
7	Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;	<p>1) Organizowanie wspólnych inicjatyw prozdrowotnych, angażujących uczniów i ich rodziny (wyjazdy integracyjne, spotkania, inne).</p> <p>2) Wyjaśnienie rodzicom podczas zebrań zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, rodzajów więzi zawieranych w internecie, zasad funkcjonowania cyberprzestrzeni – spotkanie z policjantem</p> <p>3) Udostępnianie rodzicom podczas zebrań informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów w przypadku</p>	<p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy podczas zebrań</p> <p>wychowawcy podczas zebrań</p>

		<p>zażywania przez nich środków i substancji psychotropowych.</p> <p>4) Przekazanie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>5) Przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom o obowiązujących procedurach postępowania na wypadek zagrożeń.</p> <p>6) Omówienie podczas spotkań z rodzicami narastającego problemu uzależnień (komórka, internet), wczesnych objawów zaburzeń zdrowia psychicznego, nadużywania leków.</p> <p>7) Przekazywanie rodzicom i nauczycielom aktualnych informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków psychoaktywnych i uzależnienia od komputerów, komórek i sieci internetowej.</p> <p>8) Informowanie rodziców o obowiązujących procedurach postępowania, metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania i bezpieczeństwem w sieci.</p>	<p>wychowawcy podczas zebrań</p> <p>wychowawcy podczas zebrań</p> <p>wychowawcy, dyrektor</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy wrzesień</p>
--	--	--	--

		<p>9) Przekazanie informacji rodzicom na temat zasad profilaktyki pierwotnej obowiązujących w szkole.</p> <p>10) Przeprowadzanie działań edukacyjnych rodziców w zakresie postępowania w przypadku niewłaściwego zachowania ich dzieci.</p>	wychowawcy podczas zebrań
8	Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychotropowych, zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.	1) Udział nauczycieli w szkoleniach z zakresu profilaktyki używania środków i substancji psychotropowych, zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.	wychowawcy
9	Podjęcie działań profilaktycznych związanych z zapobieganiem chorobom zakaźnym	<p>1) Upowszechnianie i utrwalanie reguł: sanitarnych obowiązujących w szkole.</p> <p>2) Omówienie działań profilaktycznych pozwalających uniknąć zakażenia chorobami zakaźnymi, pogadanki na temat zminimalizowania ryzyka zakażenia.</p> <p>3) Organizacja zajęć z zakresu omówienia profilaktyki pierwotnej uczniów wg materiałów opracowanych przez dyrektora szkoły.</p> <p>4) Wykonanie gazetek tematycznych ilustrujących zasady profilaktyki pierwotnej</p>	<p>Wrzesień - wychowawcy na godzinach wychowawczych</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych, nauczyciele biologii i przyrody</p> <p>wychowawcy na godzinach wychowawczych</p>

			nauczyciele świetlicy, pedagog, psycholog
--	--	--	--

V.
Promowanie zachowań proekologicznych

	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	Uwrażliwienie na piękno przyrody i otaczającego świata.	1) Realizacja podstawy programowej z biologii, geografii, przyrody (załącznik nr 3). 2) Projekcje filmów przyrodniczych. 3) Zajęcia edukacyjne powiązane z wycieczkami do lasu, na pole, ogrodu zoobotanicznego lub zoologicznego. 4) Opieka nad szkolnym ogródkiem.	Nauczyciele w/w przedmiotów Nauczyciele w/w przedmiotów nauczyciele biologii i przyrody A. Kordowska, inni nauczyciele D. Bogdanowicz

		5) Wyzwalanie ekspresji twórczej, słownej, plastycznej i muzycznej inspirowanej przeżyciami dziecka w kontakcie z przyrodą (na lekcjach plastyki i muzyki).	
2	Kształtowanie postawy szacunku do świata roślin i zwierząt.	1) Organizowanie zbiórki karmy na rzecz schroniska dla zwierząt.	A. Sadowska-Chorażak, M. Jelińska
3	Poznanie sposobów i możliwości ochrony środowiska przyrodniczego, przyczyn i skutków niepożądanych zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym w związku z rozwojem cywilizacji.	1) Udział w konkursach ekologicznych, biologicznych, plastycznych. 2) Realizacja programów nauczania z zakresu ekologii, biologii, chemii lub ochrony środowiska. 3) Udział w akcjach ekologicznych „Sprzątanie Świata”, 4) Udział w akcji „Dnia Ziemi”. 5) Realizacja zajęć warsztatowych z zakresu segregacji śmieci.	B. Koprowska, D. Bogdanowicz nauczyciele w/w przedmiotów wszyscy nauczyciele D. Kurdynowska, B. Koprowska, wychowawcy wszyscy nauczyciele

Załącznik nr 3

**TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARU NR 4 i 5 ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH PRZEDMIOTÓW
REALIZOWANYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W GRZYWNIE**

Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; – rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; – przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; – posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; – uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; – wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; – stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; – ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; – uzasadnia konieczność ochrony przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; – opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; – opisuje zasady zdrowego odżywiania; – przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; – przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; – omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; – wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; – omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; – wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania; - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; – omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; – wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; – wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; – wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; – podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych; – rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; – przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; – wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; – przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; – doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; – poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; – omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; – dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); – wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; – ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; – ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); – wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; – kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu; – przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; – analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;